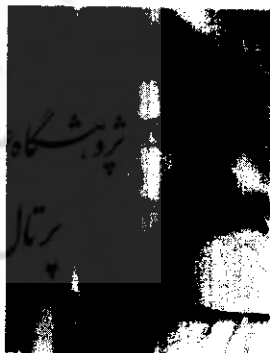

افسوس آن سقف بلند آرزوهای نجیب ما

بررسی بازتاب و تأثیر نمادهای شعر
مهدی اخوان ثالث
در اشعار پیروانش

اشاره: در این مقاله - به منظور نشان دادن یکی دیگر از ابعاد برجسته شعر اخوان - به بررسی بازتاب و تأثیر سمبول‌های شعری او در آثار سه تن از برجسته‌ترین پیروانش یعنی: شفیعی کدکنی، اسماعیل خویی و نعمت میرزا زاده پرداخته شده است که هر سه تجربه‌های شعری موفق در حوزه‌ی ادب مقاومت داشته‌اند.

به طور کلی مبارزه با اختناق و استبداد، بخش‌های مهمی از ادبیات سیاسی ایران را در دوره‌ی پهلوی تشکیل می‌دهد. در سال‌های اولیه‌ی حکومت محمدرضا شاه پهلوی که آزادی‌های سیاسی تا حدی در کشور وجود داشت و آرامش نسبی در جامعه برقرار بود، نویسندگان و شاعرها به انتقاد از کج‌روی‌های سیاسی و نیز عمل‌کردهای محمدرضا شاه و رضاشاه می‌پرداختند. اما با وقوع کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ بسیاری از این آزادی‌ها از بین رفت و اختناق و استبداد بر تمامی شوئون جامعه سایه افکند. از این پس شاعرها، تنها به صورت کنایی و با به‌کارگیری زبانی تمثیلی و نمادین به طرح عقاید خود پرداختند. در واقع زندگی در عصری که اختناق و سانسور - دو خصم دیرین آزادی و کرامت انسانی - بر تمام شوئون زندگی انسان‌ها و به ویژه اهل اندیشه و قلم سایه‌ی سیاه خود را افکنده، برای هنرمند راهی جز برگزیدن

طرز بیان پوشیده و فشرده و به دور از صراحت باقی نمی گذارد.

یکی از برجسته ترین چهره های شعر معاصر که توانست در این فضا، با زبانی سمبولیک و بیانی نمادین به طرح مشکلات و مسائل آن روز جامعه ی ایرانی بپردازد، مهدی اخوان ثالث (م. امید) بود. او در جایی درباره ی اختیار چنین شیوه ی بیانی از سوی خود و هم فکرائش می گوید:

«می خواهم بگویم ذهن ما، در عرض سال های گذشته به پوشیده کاری و پنهان کاری گرایش پیدا کرده بود، به اصطلاح یک حالتی که حرفمان را پس پشت هزار استعاره و ابهام و ابهام بیوشانیم تا بتوانیم حرفمان را بزنیم»^(۱) در واقع بر همین اساس است که او زمانی که قصد تبیین و توصیف حال و روز جامعه ی عصرش را دارد، فصل زمستان را برمی گزیند و حالات مردم سرمازده و ستم دیده را در این فصل سرد و سیاه توصیف و تصویر می کند.

واقعیت آن است که به کارگیری زبان نمادین از جانب اخوان و دیگر شاعران آن روزگار مورد توجه برخی شاعران جوان آن دوره نیز قرار گرفت، که گرایش به تفکری اجتماعی و نگاهی انتقادی داشتند- نیز قرار گرفت. از جمله ی این افراد می توان به محمدرضا شفیعی کدکنی (م. سرشک)، نعمت میرزازاده (م. آزر) و اسماعیل خوبی- که پیش از دیگران به اسلوب شعری و تفکر اخوان نزدیک شده اند- اشاره کرد. آثار این سه شاعر در آن سالها- هم چون اشعار اخوان- گونه ای ادبیات ضد رژیم و مقاومت و مبارزه بود، به این معنی که ایشان در آن سالها ضمن رعایت جانب احتیاط با استفاده از رمزها و تصاویر دو پهلو رژیم حاکم را مستقیماً مورد حمله قرار می دادند.

در میان رمزهایی که این سه شخصیت در اشعارشان آورده اند، می توان پاره ای از رمزهای شعر اخوان را مشاهده کرد، رمزهایی که صبغه ی غالب آن ها سیاسی و اجتماعی است. ذیلاً به ذکر این نمادها همراه با شاهد مثال می پردازیم.

چگوری: نوازنده ی ساز چگور را چگوری گویند و چگوری نوعی ساز سیمی ساده است و در این جا رمزی است از روایتگر مصائب قوم ایرانی، که در طول تاریخ بر آن ظلم و ستم رفته است^(۲)

بس کن خدارا ای چگوری، بس
ساز تو وحشتناک و غمگین است

هر پنجه کانجا می خرامانی

بر پرده های آشنا با درد

گویی که چنگم در جگر می افکنی این است

که م تاب و آرام شنیدن نیست

این است. (۳)

شفیمی کدکنی:

چنین بیدار و دریاوار

تویی تنها که می خوانی

رثای قتل عام و خون پامال تبار آن شهیدان را

تویی تنها که می فهمی

زبان و رمز آواز چگور ناامیدان را. (۴)

و یا:

دهل زنی که از این کوچه مست می گذرد
مجال نغمه به چنگ و چگور ما ندهد
تمام عمر در این آرزو به سر برده ست
تمام عمر در این آرزو که روزی او
به طبل خویش بکوبد چنان که چنگ و چگور
رها کنند ره خویش و تن زنند خموش (۵).
باغ بی نجابت:

رمزی از ایران و جامعه ی ایرانی معاصر که به شدت دچار انحطاط فرهنگی و افول ارزش ها شده است.
اخوان:

به عزای عاجلت ای بی نجابت باغ
بعد از آنکه رفته باشی جاودان بر باد
هر چه ، هر جا ابر خشم از اشک نفرت ، باد آستن
همچون ابر حسرت خاموشبار من (۶).
شفیعی کدکنی:

ای شاخه شکوفه بادام!
خوب آمدی -

سلام!

لبخند می زنی؟

اما

این باغ بی نجابت با این شب ملول ...

زندهار از این نسیمک آرام!

وین گاهگه نوازش ایام!

بیهوده خنده می زنی ، افسوس! (۷)

باغ بی برگی:

رمزی است از ایران معاصر و فرهنگ ایرانی که در عصر شاعر به علت اختناق و ظلم و ستم رژیم حاکم
دچار خزان شده است .

اخوان:

باغ بی برگی

روز و شب تنهاست

با سکوت پاک غمناکش

باغ نومیدان

چشم در راه بهاری نیست (۸)

شفیعی کدکنی:

بر آن شاخ بلند

ای نغمه ساز باغ بی برگی

بمان تا بشنوند از شور و آوازت
در ختانی که اینک در جوانه های خرد باغ
در خوابند. (۹)

باغ بیدار:

رمزی است از ایران .

اخوان:

باران جرجر بود و ضجه ی ناودانها بود
و سقفهایی که فرو می ریخت
افسوس آن سقف بلند آرزوهای نجیب ما
وان باغ بیدار و برومندی که اشجارش
در هر کناری ناگهان می شد صلیب ما. (۱۰)
شفیعی کدکنی:

تو می خندی و

در شرم شمیمت شب

بخور مجمری خواهد شدن

در مقدم خورشید

نثاران رخت از باغ بیداران؛

شقایقها و عاشقها. (۱۱)

قاصدک:

رمزی است از پیام آور خیرهای خوش که شاعر به دلیل تجربه های تلخ خبرهای اورادروغ می داند. (۱۲)
اخوان:

قاصدک!

در دل من همه کورند و کردند،

دست برادر از این در وطن خویش غریب

قاصد تجربه های همه تلخ

با دلم می گوید

که دروغی تو دروغ

که فریبی تو فریب. (۱۳)

شفیعی کدکنی:

می رسند از هر طرف

چندان

کز انبوهی

می دهند آزار چشم و سد دیدارند

من یقین دارم خبرهاشان دروغین است

قاصدک ها بس که بسیارند. (۱۴)

ساعت:

رمزی است از حرکت منظم تاریخ که صدای آن همانند صدای تپش قلب یک ملت است.

اخوان:

با تمام زودها و دیرها ملول و قهر بود

ساعت بزرگ

ساعت یگانه ای که راستگوی دهر بود

ساعتی که طرفه تیک و تاک او

ضرب نبض شهر بود. (۱۵)

شفیعی کدکنی:

در نیم قوس کوچک میدان شهر من

باران

که در شتاب سکونت گزیده است

شوید غبار صفحه ساعت را

در چار چار خویش

قارد کلاغ پیری

بر شاخه اقاقی

بایار غار خویش:

«زنگار بسته لحظه در این شهر زنگها

بیهوده می شتابد باران به کار خویش» (۱۶)

و یا:

انگ بم زاغ، در حواشی میدان

ساعت از کار مانده، خطمی تشنه،

بر لب هیج ایستاده منتظر پوچ

خش خش افرای سرخ، در شب نو ماه... (۱۷)

چنگ:

نماد تاریخ بر عظمت گذشته که در دست تاریخ نگار پیر قرار دارد.

اخوان:

این شکسته چنگ بی قانون

رام چنگ، چنگی شوریده رنگ پیر

گاه گویی خواب می بیند

خویش را در بارگاه پرفروغ مهر

طرفه چشم انداز شاد و شاهد زردشت

یا پرزادی چمان سرمست

در چمنزار پاک و روشن مهتاب می بیند. (۱۸)

شفیعی کدکنی:

پس از چندین فراموشی و خاموشی

صبور پیرم

ای خنیاگر پارین و پیرارین!

چه وحشتناک خواهد بود آوازی

که از چنگ تو بر خیزد...

نمی دانم در این چنگ غبار آگین

تمام سوگوارانت

که در تبعید تار بخند

دوباره باز هم آوای غمگین شان

طنین شوق خواهد داشت؟ (۱۹)

اسماعیل خوبی، در شعر خود عبارت «چنگی شوریده» را آورده که در واقع از شعر آخر شاهنامه ی اخوان وام گرفته است.

گفتی به خود گفتم:

کو آن خوش آوا «چنگی شوریده رنگ پیر»؟

کآواز نومیدش به اصل و نسل من انگار می خندید

و چشم خونپالاش تا می دید

خون بود،

خون رستم دستان. (۲۰)

تخته سنگ:

رمزی است از زندگی، سرنوشت و یاروزگار که پشت و روی آن یکی است. (۲۱)

اخوان:

فتاده تخته سنگ آنسوی تر انگار کوهی بود

و ما این سو نشسته خسته انبوهی،

زن و مرد و جوان و پیر

همه با یکدیگر پیوسته، لیک از پای

و بازنجیر. (۲۲)

اسماعیل خوبی:

سنگی است دورو که هر دو می دانیمش

جز هیچ، به هیچ رو نمی خوانیمش

شاید که خطا زدیده ماست بیا

یک بار دگر نیز بگردانیمش (۲۳)

سنگ:

رمزی است از افراد بی احساس و یا سیاستمداران عصر پهلوی که در قبال مسائل مردم و جامعه بی اعتنا

بودند.

اخوان:

شما را این نه دشنام است نه نفرین
همین می پرسم امشب از شما، ای خوابتان چون سنگها سنگین
چگونه می توان خوابید با این ضحجه دیوار با دیوار؟
الا یا سنگهای خاره کر، با گریبانهای زنار فرنگ آذین؟ (۲۴)

اسماعیل خوبی:

سنگواران
در امان خوابهای ناز
خوش می آسایند
خوابهای نازشان گر آسمان آشوبد و دریا
نیاشوبد. (۲۵)

روباه و کفتار:

رمزی است از انسان های پست و پلید و منافق و درنده خو که در جامعه ی آن روز (عصر شاعر) زمام امور
را به دست داشتند.

از ما ماندیم و شهر بی تپش
و آنچه کفتار است و گرگ و روبه است
گاه می گویم، فغانی بر کشم
باز می بینم صدایم کوتاه است. (۲۶)

اسماعیل خوبی:

می خندم آری، می خندم ناچار
حالی که روباهان از بی باکی
کفتاران از پاکی ...
دم می زنند. (۲۷)

شیر پیر بسته به زنجیر:

رمزی است از دکتر محمد مصدق که رهبری نهضت ملی را برعهده داشت و در برابر استعمارگران
ایستادگی کرد، اما سرانجام در حادثه ی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ از نخست وزیری برکنار شد و به
احمدآباد تبعید گردید.

اخوان:

ای شیر پیر بسته به زنجیر
سودت حصار و پیک نجاتی
نعمت میرزا زاده:
کز بندت ایچ عار نیامد
سوی تو وان حصار نیامد (۲۸)

آواز دهید که سردار پیر شرق
آرنده صحیفه آزادی
دارنده رسالت خودجوشی
روبنده بساط چپاولگران غرب
- دزدان بازگشته دریایی -

سردار پیر بسته به زنجیر
جان سپرد. (۲۹)

و یا:

رهپوی پیر بسته به زنجیر!
تا در بهار آزادی تنفسی کنیم،
از فصلهای کبود و تاریک شکنجه و زندان گذر کرده ایم. (۳۰)

رستم:

رمزی است از غلامرضا تختی که با مکر و نیرنگ و ناجوان مردانه به قتل رسید. (۳۱)
اخوان:

کوه کوهان، مرد مردستان
رستم دستان
در تک تاریک ژرف چاه پهناور
چاه غدر ناجوانمردان ...
طعمه دام و دهان خوان هشتم بود. (۳۲)

نعمت میرزازاده:

چه سان گوید، بر آن شیر پرور، زن
که رستم: قامت برنایی و پاکی
بلند آوازه همزاد پیروزی
برافزنده آیات آزادی
درین پیکار دهشتناک ...
به ناهنگام خود را کشت. (۳۳)

راهزن:

رمزی است از شاه که در لباس رهبر و پیشوا مردم را به بی راهه می کشاند.
اخوان:

بس خرقه رهبر که بود بر تن رهزن
نشناسی اگر مغلظه ناکس و کس را (۳۴)
نعمت میرزازاده:

شب بد، شب دد، شب اهرمن
شب گرگ در پوستین شبان
وقاحت - بشادی - دریده دهن ...
شب کاروان داری راهزن (۳۵)
دزدان دریایی:

رمزی است از استعمارگران که سرمایه های ایران را به غارت می بردند.
اخوان:

به جا آوردم او را، هان
همان شهزاده بیچاره است او که شبی دزدان دریایی
به شهرش حمله آوردند.»

«بلی ، دزدان دریایی و قوم جاودان و فیل جادویی
به شهرش حمله آوردند.» (۳۶)

نعمت میرزازاده :

آواز دهید که سردار پیر شرق
آرنده صحیفه آزادی
دارنده رسالت خودجوشی
روبنده بساط چپاولگران غرب
دزدان دریایی -
سردار پیر بسته به زنجیر
جان سپرد. (۳۷)

آتش :

رمزی است از ظلم و ستم حکومت پهلوی که موجب نابودی ایران و فرهنگ ایرانی شده بود.
اخوان :

خانه ام آتش گرفته ست ، آتشی جانسوز
هر طرف می سوزد این آتش
پرده ها و فرشها را تارشان با پود
من به هر سو می دوم ، گریان
در لهیب آتش پردود. (۳۸)

نعمت میرزازاده :

می بارد آتش
از زمین و آسمان شهر
تب کرده اینک شهر
در کام حریق دوزخ مرداد
... در من کسی خاموش می سوزد. (۳۹)

فهرست مآخذ

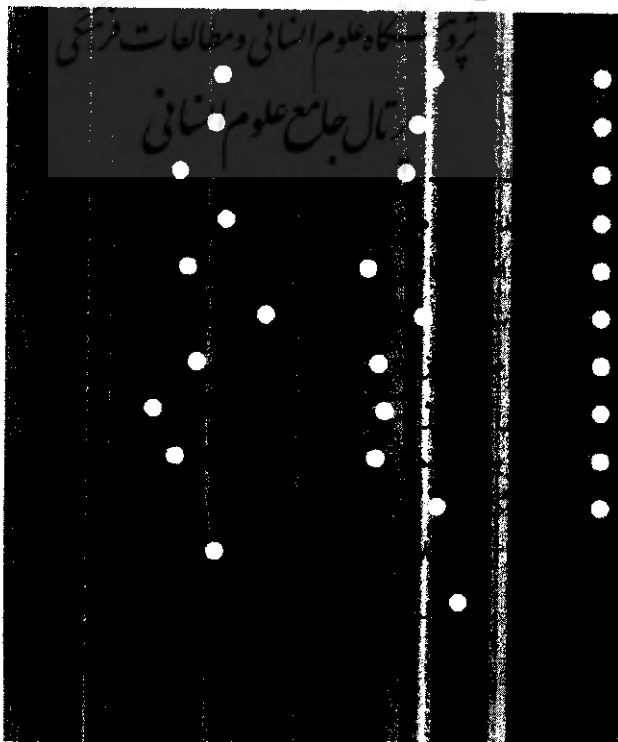
- اخوان ثالث، مهدی: آخر شاهنامه، چاپ سیزدهم، تهران: انتشارات مروارید، ۱۳۷۵.
- ارغنون، چاپ دوازدهم، تهران: انتشارات مروارید و انتشارات زمستان، ۱۳۸۳.
- از این اوستا، چاپ دهم، تهران: انتشارات مروارید، ۱۳۷۵.
- ترا ای کهن بوم و بر دوست دارم، چاپ پنجم، تهران: انتشارات مروارید، ۱۳۷۶.
- در حیاط کوچک پاییز در زندان (سه کتاب)، چاپ نهم، تهران: انتشارات زمستان، ۱۳۸۱.
- زمستان، چاپ بیستم، تهران: انتشارات مروارید و انتشارات زمستان، ۱۳۸۳.
- صدای حیرت بیدار (گفتگو) زیر نظر مرتضی کاخی، تهران: انتشارات زمستان، ۱۳۷۱.
- خوبی، اسماعیل: بر بام گردباد، تهران: انتشارات رز، ۱۳۴۹.
- برخنگ راهوار زمین، چاپ چهارم، تهران: شرکت سهامی کتاب های جیبی، ۱۳۵۷.
- زان رهروان دریا، تهران: انتشارات رز، ۱۳۴۹.

- شفیعی کدکنی، محمدرضا: آینه‌ای برای صداها (هفت دفتر شعر)، چاپ سوم، تهران: انتشارات سخن، ۱۳۷۹.
- _____ : هزارهٔ دوم آهوی کوهی (پنج دفتر شعر) چاپ دوم، تهران: انتشارات سخن، ۱۳۷۸.
- قرایی، بدالله: چهل و چند سال با امید، تهران: انتشارات بزرگمهر، ۱۳۷۰.
- محمدی آملی، محمدرضا: آواز چگور (زندگی و شعر مهدی اخوان ثالث)، تهران: نشر ثالث، ۱۳۷۷.
- میرزازاده، نعمت: سحوری، تهران: انتشارات رواق، ۱۳۵۷.
- _____ : گلخون، تهران: انتشارات تیرنگ، ۱۳۵۸.
- ۱- مهدی اخوان ثالث، صدای حیرت بیدار، ص ۲۲۹.
- ۲- محمدرضا محمدی آملی، آواز چگور، ص ۱۷۷.
- ۳- از این اوستا، «آواز چگور»، ص ۵۵.
- ۴- محمدرضا شفیی کدکنی، آینه‌ای برای صداها (هفت دفتر شعر)، چاپ سوم، تهران: انتشارات سخن، ۱۳۷۹، «از زبان برگ، درین شب‌ها»، ص ۲۲۴.
- ۵- محمدرضا شفیی کدکنی، هزارهٔ دوم آهوی کوهی (پنج دفتر شعر) چاپ دوم، تهران: انتشارات سخن ۱۳۷۸، «در ستایش کبوترها، در پایان کوی»، ص ۳۳۲.
- ۶- از این اوستا، «پیوندها و باغ»، ص ۹۴.
- ۷- محمدرضا شفیی کدکنی، آینه‌ای برای صداها (ششخوانی، زنه‌ار...»، ص ۱۴۸.
- ۸- زمستان، «باغ من»، ص ۱۶۶.
- ۹- محمدرضا شفیی کدکنی، آینه‌ای برای صداها، «از زبان برگ، درین شب‌ها»، ص ۲۲۴.
- ۱۰- از این اوستا، «آنگاه پس از تندر»، ص ۴۸.
- ۱۱- محمدرضا شفیی کدکنی، آینه‌ای برای صداها «از بودن و سرودن، مزبور بهار»، ص ۴۱۴.
- ۱۲- بدالله قرایی، چهل و چند سال با امید، ص ۲۰۰.
- ۱۳- آخر شاهنامه، «قاصدک»، ص ۱۴۷ و ۱۴۸.
- ۱۴- محمدرضا شفیی کدکنی، هزاره دوم آهوی کوهی «خطی زدلتنگی، قاصدک‌ها»، ص ۱۳۸.
- ۱۵- آخر شاهنامه، «ساعت بزرگ»، ص ۱۳۳.
- ۱۶- محمدرضا شفیی کدکنی، هزارهٔ دوم آهوی کوهی «خطی زدلتنگی، ساعت»، ص ۱۳۹.
- ۱۷- همان، «خطی زدلتنگی، هفت سالگی»، ص ۱۶۶.
- ۱۸- آخر شاهنامه، «آخر شاهنامه»، ص ۷۹.
- ۱۹- محمدرضا شفیی کدکنی، آینه‌ای برای صداها «در کوچه باغهای نیشابور، صدای بال قنوسان»، ص ۲۴۵.
- ۲۰- اسماعیل خوبی، زان رهروان دریا، تهران: انتشارات رز، ۱۳۴۹، «حماسهٔ مگس کش»، ص ۳۸.
- ۲۱- محمدرضا محمدی آملی، آواز چگور، ص ۱۴۸.
- ۲۲- از این اوستا، «کتیبه»، ص ۹.
- ۲۳- اسماعیل خوبی، برپام گردباد، تهران: انتشارات رز، ۱۳۴۹، «با امید»، ص ۹۲.
- ۲۴- در حیاط کوچک پاییز در زندان، «درین همسایهٔ ۱»، ص ۶۳.
- ۲۵- اسماعیل خوبی، بر خنگ راهوار زمین، چاپ چهارم، تهران: شرکت سهامی کتاب‌های جیبی، ۱۳۵۷، «سنگوران»، ص ۱۱۴.
- ۲۶- آخر شاهنامه، «نادر یا اسکندر»، ص ۲۱.
- ۲۷- اسماعیل خوبی، زان رهروان دریا «بر ساحل نشستن و هستن»، ص ۵۷.
- ۲۸- ارغنون، «تسلی و سلام»، ص ۱۰۲.
- ۲۹- نعمت میرزازاده، سحوری، تهران: انتشارات رواق، ۱۳۵۷، «اندوهگزار»، ص ۶۹.
- ۳۰- همان، گلخون، تهران: انتشارات تیرنگ، ۱۳۵۸، «پیمان آزادی»، ص ۲۵.
- ۳۱- مهدی اخوان ثالث، صدای حیرت بیدار، ص ۲۴۲.
- ۳۲- در حیاط کوچک پاییز در زندان، «خوان هشتم و آدمک»، ص ۸۲.
- ۳۳- نعمت میرزازاده، سحوری «مرثیه برای تختی»، ص ۹۹.
- ۳۴- ترا ای کهن بوم و بر دوست دارم، «هشدار»، ص ۳۹.
- ۳۵- نعمت میرزازاده، سحوری «شجرانی»، ص ۹۲ و ۹۳.
- ۳۶- از این اوستا، «قصهٔ شهر سنگستان»، ص ۲۰.
- ۳۷- نعمت میرزازاده، سحوری، «اندوهگزار»، ص ۶۹.
- ۳۸- زمستان، «فریاد»، ص ۸۴.
- ۳۹- نعمت میرزازاده، سحوری، «آتش و فریاد»، ص ۳۷.

بخارا

شماره ۱ ۴ مجله‌ی بخارا منتشر شد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مركز جامع علوم انسانی

نوروز هنر منتشر کرده است:

- گفته های بزرگان در سفر و سفر عشق / نجمه شبیری
- شش داستان از آمریکای لاتین / نازنین نوذری - نجمه شبیری
- بازی پسر و گرگ / جواد ذوالفقاری - شادی پورمهدی
- موسیقی عطر گل سرخ / عمران صلاحی
- خاله تولا / میگل د اونمونو / نجمه شبیری
- جواد ذوالفقاری
- رفیق کشور من کجاست؟! / مایکل مور / گیتا گرگانی
- پنج نمایشنامه عروسکی / فدریکو گارسیا لورکا / نازنین نوذری - جواد ذوالفقاری
- مراسم یادبود برای یک روستایی اسپانیایی / رامون خ. سندر / نجمه شبیری

نشانی: تهران، ص. پ. ۱۵۳-۱۴۸۷۵
تلفن: ۸۸۰۴۸۸۰۴ دورنگار: ۸۸۰۴۸۸۰۹

دانشگاه ادبیات و زبان‌های خارجی

فرهنگ نام‌های معاصر ایران

جلد اول

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

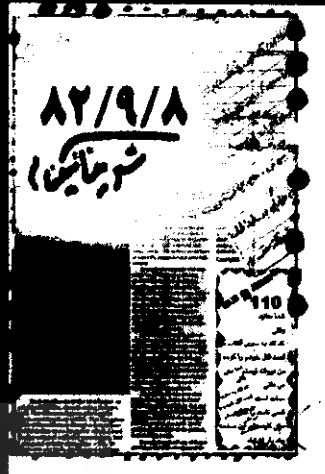
ایران - تهران - تقاطع خیابان حافظ و سمیه
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۱۶۷۷ تلفن: ۸۸۸۹۲۰۰۱۰
مرکز بخش: شرکت انتشارات سوره مهر
تلفکس: ۸۸۸۰۶۹۸۸ تلفن: ۸۸۸۹۵۷۶۶

تازه‌های انتشارات پاندا

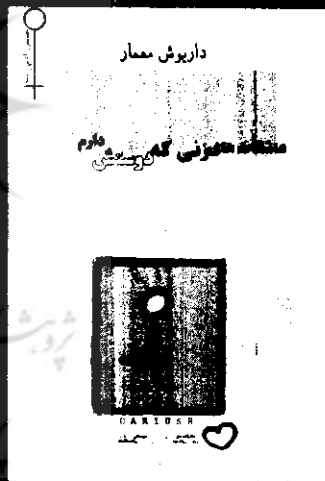
مشهد- صندوق پستی: ۵۹۸۵-۹۱۳۷۵

تلفن: ۰۵۱۱)۸۴۰۵۸۹۰

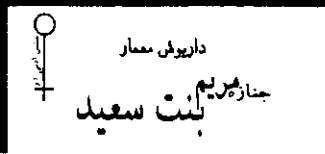
هشت / نه / هشتاد و دو
شعر مینا نیکنام
تاریخ نشر بهار ۱۳۸۴

عاشقانه‌های زنی که دوستش دارم
شعر داریوش معمار
تاریخ نشر بهار ۱۳۸۴

جنازه مریم بنت سعید
شعر بلند داریوش معمار
تاریخ نشر بهار ۱۳۸۴

• افلاتون و ارسطو از منظری دیگر/نوشته‌ی فیبل من پارکز/

• توماس و تومیسیم/نوشته‌ی جرال داکورت/

• مکتب فایده‌گرائی بنتام - میل/نوشته‌ی نیکولاس کاپالدی/

• شرح افکار و آثار برگزیده‌ی دکارت/نوشته‌ی لئودالی/

• شرح افکار و آثار برگزیده‌ی نیچه/نوشته‌ی استلی مک دانیل/

• شرح افکار و آثار برگزیده‌ی ژان ژاک روسو/نوشته‌ی مارگارت لوفتوس رانالد/

• شرح افکار و آثار برگزیده‌ی توماس هابز و آجان لاک/نوشته‌ی سوگون کانگ/

• شرح افکار و آثار برگزیده‌ی آکوئاس قدیس/نوشته‌ی آنتونی جان پتریک کنی/

• شرح افکار و آثار برگزیده‌ی آگوستین قدیس/نوشته‌ی فیبل من پارکز/

اقبال

poetry is news that stays news.

Goharan

NO. 7&8 spring & summer 2005

آشنایی با شاعران معاصر فرانسوی

Henri Deluy

هانری دلویی

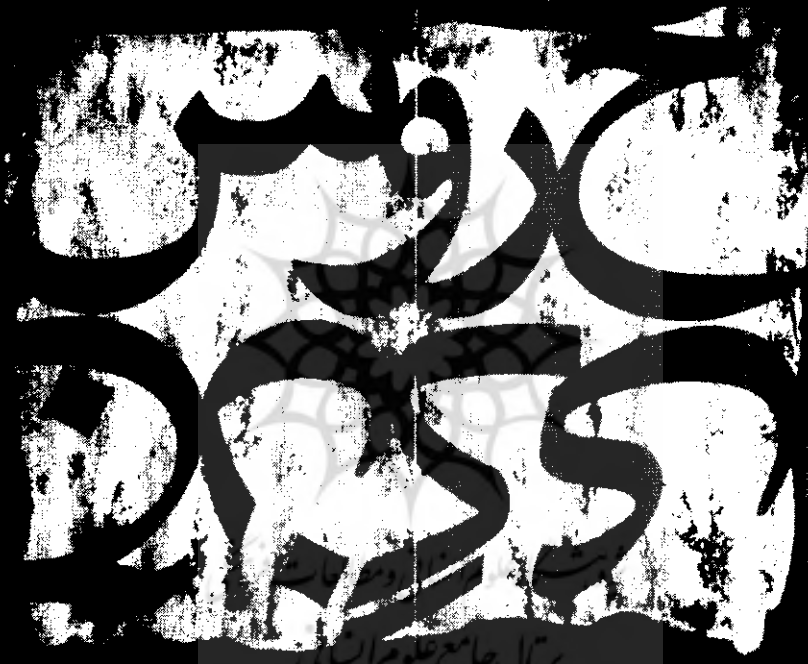

Alain Borne

آلن بورن

کوہراں

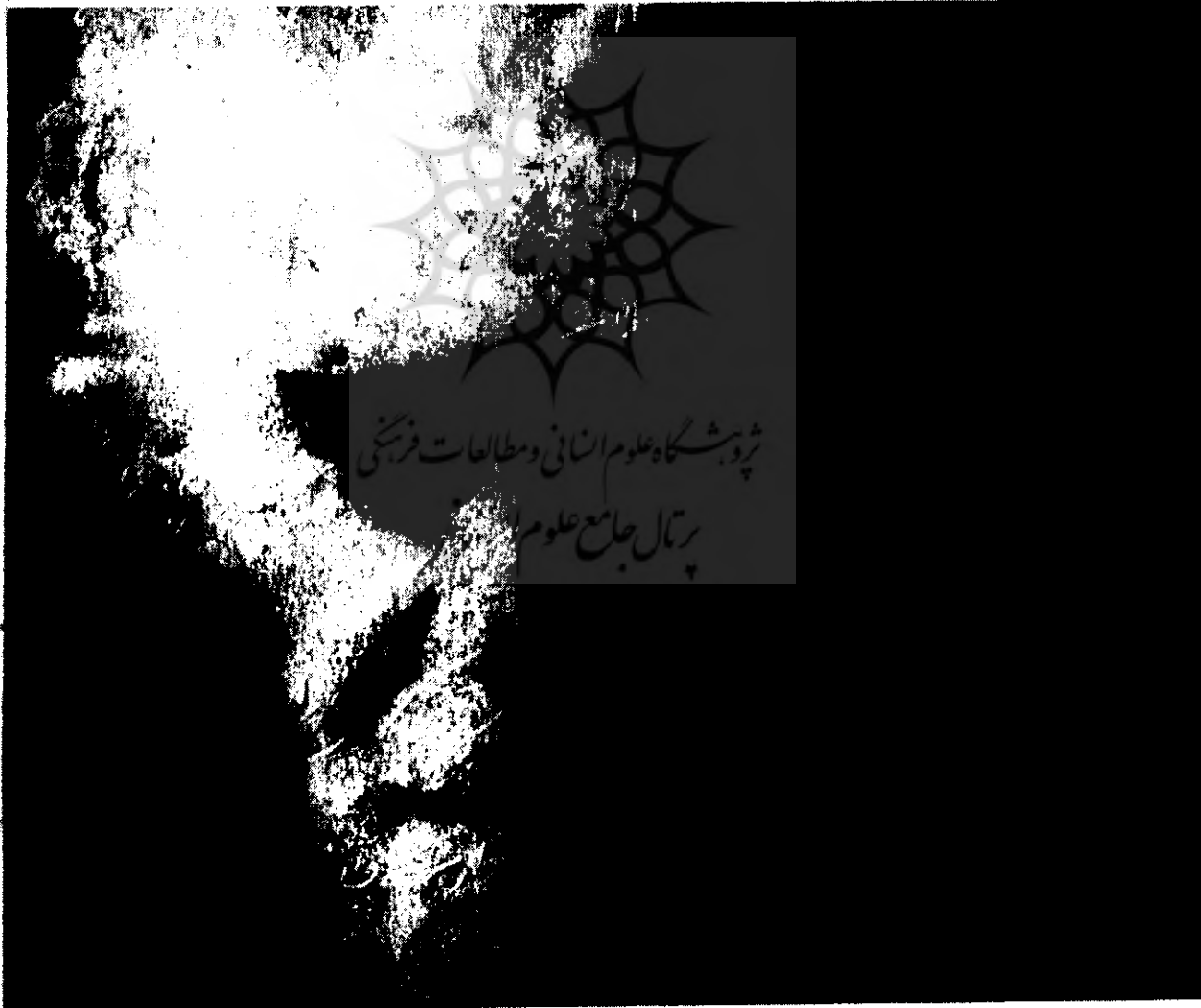

پتال جامع علوم اسلامی

یاد بامداد

برای نخستین بار شاملو و شعر ماندگارش از دریچه‌ی نگاه یک نقاش جوان به تاویلی تصویری درآمده است.

حاصل یک دهه زندگی با شعر شاملو کتابی است از طرح‌ها، نقاشی‌ها و پیکره‌های شاملو اثر امیر محمد قاسمی زاده که در پاییز ۸۴ از سوی فصل‌نامه‌ی تخصصی شعر گوه‌ران منتشر می‌شود. این کتاب با مقدمه‌ای از آیدا سرکیسیان یار و یاور همیشگی شاملو و پیش‌گفتاری از نقاش جوان همراه است.

مجموعه‌ی فوق‌العاده همراه با نهمین شماره‌ی گوه‌ران که ویژه‌ی احمد شاملو و به مناسبت سالروز تولد او است، در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

صاحب امتیاز، مدیرمسئول و سردبیر: سعیده آشناساز
دبیر بخش فرانسه: محمدعلی سپانلو
دبیر بخش انگلیسی: سعید سعیدپور
دبیر بخش اسپانیولی: سعید آدین
مدیر هنری: بهنام شاه‌حسینی
اجرای صفحه آرایی: لیلا مکریمی
حروف چین: پرنکار
لیتوگرافی و چاپ: شادایران

نشانی دفتر نشریه: تهران - صندوق پستی ۱۳۹۷-۱۴۶۶۵

تلفکس: ۸۸۲۵۰۸۸۴

نشانی سایت: WWW.goharan.com

پست الکترونیکی: poet@goharan.com

info@goharan.com

- چاپ هر گونه مطلب از گوهران در نشریات - ذکر منبع بلا مانع است.
- گوهران در ویرایش مطالب آزاد است.
- گوهران آماده‌ی دریافت شعر، نقد و ترجمه است.
- مطالب ارسالی بازگردانده نمی‌شود.
- همراه با مطالب ترجمه، اصل متن و ارسال فرمایید.

اشتراک گوهران مشارکت ادبی و اشاعه‌ی فرهنگ شاعر بر روی درخاک متعلقن ایرانی است

فرم اشتراک فصل‌نامه‌ی گوهران

از آغاز باید که دانی درست سرمایه گوهرا از نخست

فهرست

■ شعر ایران

■ نقد و نظر

- ۲۴۴ تباین و تنش در ساختن شعر «نشانی» / دکتر حسین پاینده
 ۲۵۲ بحثی درباره‌ی «شعر چریکی» / حمید احمدی
 ۲۷۳ نقبی مجمل بر مرمرهای خاطره / محمد رضایی
 ۲۸۳ هرمز، مسافر نورگس ها / داریوش معمار
 ۲۸۹ در پرسه‌ی واژه‌ها و آینه / محمود معتقدی
 ۲۹۳ زنان زخم خورده / پوران فرخ‌زاد

■ شعر مهاجر

- ۲۹۷ علی اکبر صفاتیان / دکتر فضل‌الله روحانی / ماندانا زندیان / مانا آناهی / علی شریعت کاشانی /
 ماندانا مشایخی / آرمان مستمر جوایی / لیلا فرجامی / زویا زاکاریان / پیرایه یغمایی

■ شعر طنز

- ۳۱۰ عمران صلاحی / راشد انصاری / محمدرضا عالی پناه

■ شعر کودک

- ۳۱۳ شاپور جورکش / پیرایه یغمایی / عرفان نظرآهاری
 ۳۱۶ آهنگ مهم ترین دکن شعر کودک یا ... ۹ / شاپور جورکش

■ شعر تنوکلایک

- ۳۲۸ ایرج زبردست / ناصر گلستانی / فر / محمد علی بهمنی / ابوالفضل حسینی / پرویز خانقی /
 قدمعلی سرآمی

■ شعر کلاسیک

- ۳۳۳ بازخوانی ادبیات برترفته از تفسیر طبری سوره‌ی یوسف / محمود دولت‌آبادی
 ۳۴۱ بهمن نامه در مین حداسه‌ی منظوم زبان فارسی / محمد علی سپانلو
 ۳۴۸ نابوی فردوسی در محاق نقد / دکتر محمد قراگوزلو
 ۳۶۰ رباعی وین دایه‌ی سختری آن / احمد وکیلی
 ۳۶۹ رباعه و عشق / مه‌ری شاه‌حسینی

■ ترانه

- ۳۷۲ مهدی قلیزاده / امیر ذاکر
 ۳۷۴ نگاه‌ی گذرا بر ترانه‌های اردلان سرفراز / مهدی قلیزاده
 ۳۸۷ نگاه‌ی به «خلوت»، دفتر ترانه‌های مهدی قلیزاده / م. آزاد

■ شعر فولکلور

- ۳۹۲ شروه، شعر شیدایی / محمد احمد پناهی سمنانی

■ شعر جهان

- ۴۰۲ شعر، خریشتن خویشت هست‌های جهان است / مریم شریف
 ۴۱۰ خود را صورت‌گرایی احساس‌می‌دانم / هانری دلویی
 ۴۱۶ کودکی، عشق، مرگ / زندگی و شعر آکن بورن / اصغر نوری
 ۴۲۲ در ستایش عشق و معصومیت / آرش نقیبیان
 ۴۲۴ سنگ‌گورهای ادگارنی مسترز / عباس صفاری
 ۴۳۱ فردا خواه شنید / خریلیو سسار آگیلار / سعید آذین
 ۴۳۴ برای کارلیتری مهربان / کارلوس خوسه گواداموس / سعید آذین
 ۴۳۷ درآمدی بر شعر معاصر کردی / فریاد شیرینی
 ۴۵۹ فرشته‌ای در برف / آشنایی با شاعر معاصر کرد، بختیار علی / عباس محمودی

- ۴۶۱ ■ در بازار گوهریان / خاطرات خنده‌دار از عمران صلاحی / نامه‌ای از سراج‌عقلایی
 ۴۶۷ ■ اخبار ادبی
 ۴۶۹ ■ معرفی کتاب / مهدی اورزند
 ۴۸۴ ■ معرفی سایت / حمیدرضا آب‌نسانان